

"אנחנו מעדיפים מינימליזם חם"

האדריכל אבי ליזר ומשפחתו עיצבו את דירתם התל-אביבית המשופצת בהשראת לופט חופשי ופתוח. בחצר הם מטפחים גינה קהילתית ומגדלים צמחייה טרופית

נתוני פתיחה

הנכס: דירת 3 חדרים, 90 מ"ר, בבניין שעומד על תלו מאז שנות השלושים ברחוב בן עזרא (הצפון הישן) בתל אביב. השיפוץ, שנערך לפני שבע שנים, כלל שינוי של חלוקת הפנים של הדירה מקצה לקצה, וכן את אימת המ-שפצים – הזות אינסטלציה.

הלקוחות: משפחת ליזר; אבי, אדריכל; בת זוגו דנה, דרמה-תרפיסטית, אמנית אלתור ומורה לתנועה; ושני בניהם. **איש המקצוע:** אבי ליזר, אדריכל למשרד AL/Arch המתמקד בפרויקטים בתחום המסחרי וכמבני ציבור.

התקציב: 70 אלף דולר. שיפוץ זהה היה עולה היום כ-30% יותר, שכן מחירי השיפוצים עלו בשנים האחרונות ביחס כמעט ישר למחירי הדירה. בני הזוג עמדו הן בתקציב והן במסגרת הזמן שהוקדשה לשיפוץ – שישה חודשים כולל תכנון. "לא חרגנו בכלום", מסכם אבי.

1

החלל הגדול בבית משפחת ליזר, שבמרכזו קיר עם נישות. "צריך מקסימום אלמנט אחד בחלל, ושכל היתר יהיה רקע"

1

2

3

בדיעבד

בני הזוג מרוצים מהשיפוץ, ולדבריהם לא היו משנים דבר בתכנונו. כמעט. "יש דבר אחד שקצת מפריע לי, והוא שכשהבנים יושבים בסלון ורואים טלוויזיה, אז מאוד שומעים אותה בחדר השינה שלנו", אומרת דנה. המלצתו של אבי למשפץ המתחיל היא למצוא אדריכל שעמו יש לו שפה משותפת: "אל תיקח את מי שהשכן שלך או החבר הכי טוב שלך לקחו – תברר עם האדריכל אם יש ביניכם התאמה בקשר לסגנון חיים".

3

4 ירוק

בני הזוג ליזר סבורים שהמושגים קיימות ואקולוגיה מקבלים, לעתים תכופות, פרשנות שגויה. שגרת חייהם בעיר, הם ואמרים, היא ירוקה. "אנחנו כמעט לא נוסעים במכוניות", מפרט אבי. "אני רוכב על אופניים לעבודה ואנחנו חיים במרחב יחסית מצומצם. בקיץ אנחנו ממעטים להפעיל מזגן, ובחורף בקושי מודלקים לחימום בזכות השמש החורפית שנכנסת לכאן. אני מלווה בבניה ירוקה, ולצד הרבה פעמים לוקחים את זה לתחום הטכני, בזמן שאורח החיים הוא הרבה יותר קריטי להשפיע על הסביבה. החברות המסחריות משתמשות בבניה ירוקה כדי למכור מוצרים ירוקים, בידור X ודירוג אנרגטי Y. לדעתי זה משני לחלוטין".

בני המשפחה יזמו הקמתה של גינה לדרי הבניין, והיו מעורבים בהקמה של גינה קהילתית בשכונה ובבית ספר גרץ. "עשינו את הגינה למטה יחד, והבנים יורדים למטה ומנכשים עשבים", מספר אבי. דנה מוסיפה: "רצינו גינת תבלין ופנטזנו גם על במבוק, אבל הגינה פונה למערב והיא ברובה מוצלת". הגינה, שכוללת צמחייה טרופית, מטופחת מאוד ומעוטרת ברק עץ עם ספסל שעליו ניתן לנוח מעבודת הגינון. את הרק בנו במשותף עם עוד שתי דירות שכנות ואת הספסל מצאו ברחוב.

כצד הגינה מתנוסס קומפוסטר, שעלותו סוכסדה על ידי עיריית תל אביב. "ברגע שהתחלנו עם זה כבר לא יכולנו לחזור אחורה", אומר אבי. "הבנו כמה זבל אורגני אנחנו מייצרים". היענות השכנים, לעומת זאת, טעונה שיפור: "ברגע שהם מבינים שהם צריכים עוד פח מתחת לכיור, זה פחות או יותר נגמר. זה ניגוס, איך להם כוח להתעסק בזה".

5

4

6

2 עקרונות מנחים

אור ואוויר: לדירתם של בני משפחת ליזר ארבעה כיווני אוויר, ומחלונותיה נשקף נוף ירוק. לפני השיפוץ היתה לה מרפסת אבל היא בוטלה לטובת הרחבת הדי; זה; זו כוללת כעת, מלבד החללים הציבוריים, גם חדר הורים, חדר ילדים ועוד חצי חדר המשמש כחדר ילדים. "הדירה יחסית קטנה", מסכמת דנה את השיקולים לבי"טול המרפסת, "והחלונות פה כל כך גדולים שהמרפסת כאילו נכנסת לכל הבית. השקענו בחלונות מבודדים תרמית ואקוסטית, אז זה ממש להיות בלי ולהרגיש עם"אבי, לעומתה, מודה: "אני מאוד אוהב מרפסות. יש להן ערך גדול מאוד. עם זאת, בכניין שבו סגרו את רוב המרפסות אתה גם כך חווה את זה אחת – ברגע שכבר לא כולם יושבים במרפסות הפתוחות שלהם, זה שונה". **הורים לחוד, ילדים לחוד:** חדר ההורים ממוקם בן-פרד מחדרי הילדים. "בתכנון הקלאסי זה לא נהוג", אומר אבי, ומסביר שההחלטה התקבלה נוכח תצורתה המיוחדת של הדירה, שבנויה כאות ר'. בדיעבד, בני הזוג מרוצים מההחלטה: "אנחנו מאוד שמחים שעשינו את ההפרדה", אומרת דנה, "גם כך הדירה מספיק קטנה כדי שתשמעי את התינוק כשהוא בוכה".

בין לופטים ומינימליזם דני: ההפרדה בין השטחים הציבוריים של הדירה לחדרי הילדים נעשתה באמצעות קיר עם נישות שתוכננו מראש ובהתאמה לטלוויזיה, דיסקים ופריטי עיצוב. מאחוריו נמצאים חדר אמבטיה ושירותי אורחים, ומעליהם מערכת המיווג המרכזי של הדירה. הקיר, כאלמנט דומיננטי בחלל נקי, שואב הש"ראתו מלופטים, תחום שבו ליזר מרבה לעסוק. "הקו העיצובי שלי הוא שצריך מקסימום אלמנט אחד בחלל, ושכל היתר יהיה רקע", הוא אומר.

גוון הקיר, צהוב בננה, מתכתב עם סגנון העיצוב הדני של שנות השישים. "בניגוד למינימליזם היפ"ני, שהוא קר, אנחנו מחבבים סוג של מינימליזם הם. למינימליזם הדני יש קווים נקיים, פרטים לא מעוטרים שיש בהם היגיון, ועדיין יש בהם צבע, חיוניות ונוכחות מסוימת של עץ. זה סוג של מודרניזם שאינו מנוכר".

1. אבי ודנה ליזר בגינה שהקימו בחצר הבניין. יש גם קומפוסטר

2. שידה אדומה מאיקאה ומעליה גוף תאורה שהורכב על ידי ליזר

3. מיטת עץ בחדר הילדים. ליזר עיצב את הגל שמשמש לפתיחת המגירות

4. גוף תאורה מעל פינת האוכל. נרכש בשוק הפשפשים. "הגיע בחתיכות שניתנות לקיפול ואז מרכיבים אותן אחת לתוך השנייה. מאוד נפוץ בבתי משנות השבעים"

5. ארון אמבטיה שנרכש בשוק הפשפשים ונצבע על ידי דנה בטורקיז

6. שעון קיר